

De børn, vi svigter

Af Eva Secher Mathiasen, psykolog og formand for Dansk Psykolog Forening

Der findes ikke mange vigtigere opgaver for et samfund end at sikre, at alle børn får en god og tryk barndom. Men selv i et ressourcestærkt land som Danmark er der alt for mange børn, som vokser op i hjem med vold, misbrug, og hvor overgreb er en del af hverdagen. Det er børn, som vi alt for ofte ikke formår at sikre gode opvækstvilkår og tryk, og hvor vi fejler, når vi skal hjælpe dem til at bryde det mønster, de ofte er født ind i.

Det er hjerteskrærende at bevidne, at vi til stadighed sjusker med en så afgørende velfærdsopgave som at sikre børn en god start på livet. Vi handler for sent, vi handler forkert, vi etablerer ikke relevante forskningsinitiativer, så vi kan lære at gøre det bedre, og vi sikrer hverken kompetencer eller faglig handlekraft af høj kvalitet, helt tæt på børnene.

Vi ved, at disse børn ofte får udviklingsmæssige udfordringer og mangler de helt basale byggesten som tryk og tilknytning, der rustet dem til livet. Tallene viser også, at anbragte børn har svært ved at gennemføre en folkeskoleuddannelse, og hele 44 % får en psykiatrisk diagnose, inden de fylder 19 år.

Allerede i sin første nytårstale gjorde statsminister Mette Frederiksen det klart, at vi som samfund skal blive bedre til at handle tidligt og rigtigt, når børns udvikling er på spil. For nylig fremlagde regeringen så det længe ventede reformudspil ”Børnene Først” med 43 forslag til anbringelsesområdet. Det var en lettelse at konstatere, at regeringens mål ikke er flere anbringelser, men i stedet at forebygge omsorgssvigt. En visionær og faglig forsvarlig rettesnor for det arbejde, der er i vente.

Regeringens udspil omhandler især flere rettigheder til børnene samt krav og pligter i sagsbehandlingen – begge dele er fornuftige skridt på vejen. Men den visionære rettesnor om forebyggelse af omsorgssvigt falmer gennem udspillet. For der er alt for lidt om specialiserede kompetencer, vidensopbygning,

kvalitet eller monitorering af, om det, vi gør, rent faktisk virker for børnene og bringer deres udvikling på rette spor.

Faglig kvalitet og virksomme løsninger er i bund og grund ikke baseret på barnets ret til inddragelse eller på systemets pligter – det er reelt den anden vej rundt. Ved at fokusere på barnets ret til at blive hørt, taber man let kompetencen til at være i stand til se barnets reelle behov. Sagt på en anden måde: En indsats af høj kvalitet kan ganske enkelt ikke foregå uden inddragelse af barnet og barnets behov. Men barnet kan sagtens være intensivt inddraget i indsatser, der ikke virker.

Barnets behov er ofte så komplekse, at barnet ikke kan udtrykke dem selv. Særligt førskolebørnene viser sig udviklingsmæssigt på måder, som ikke udtrykkes gennem ord. Større børn kan være så påvirkede af andre ting end egne udviklingsmæssige interesser, at de derfor fortæller andet, end hvad de reelt har behov for. Rettigheder til børn og pligter til systemet nytter derfor ikke, medmindre det handler om retten til faglig kvalitet og effektive indsatser – og pligten og rammerne til at kunne levere det.

Certificering som i Norge

I Dansk Psykolog Forening fremlagde vi i efteråret et politisk udspil til bedre kvalitet på anbringelsesområdet. Heri foreslår vi bl.a., at man styrker de børnefaglige undersøgelser ved *altid* at inkludere børnesagkyndige undersøgelser og sikre adgang til psykologfaglig sparring, når der er tale om indgribende foranstaltninger som anbringelser. Når man anbringer et barn eller en ung, er det afgørende, at man træffer den rigtige beslutning – men også, at man gør det rigtigt. For barnets fremtidige trivsel og livsmuligheder er så afhængige af, at man finder det rette match mellem barnet, anbringelsesstedet og skole eller dagtilbud.

Desværre ses det alt for ofte, at konklusionerne om, hvad et barn har behov for, hviler på et meget spinkelt fagligt grundlag, eller at konklusionerne slet ikke afspejles i, hvad der iværksættes. Og kun sjældent følges der op på, om det virker for barnet.

P

Psykologernes
fagmagasin

Nr. 2 | 2021 | 7. årgang

Magasinet udgives af Dansk Psykolog
Forening og udkommer 8 gange om året.
Medlem af Danske Medier

Dette nummer: 13. marts

Næste nummer: 1. maj

Redaktion

Ulrikke Moustgaard, redaktør
Michelle Lagergaard, bladsekretær/annoncer
Ansvarshavende ifølge medieansvarsloven:
Claus Wennermark
Kontakt: p-magasin@dp.dk

Dette nummer

Forside: Stonepic/Adobe
Trykoplæg: 12.339
ISSN 2445-6322: P (print)
ISSN 2445-6330: P (online)
DK ISSN: 0901-7089
Design og layout: Laura Silke
Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer

Job- og produktannoncer:
DG Media
T: 3370 7694
epost@dgmedia.dk
(skriv "P-magasin" i emnefelt)

Rubrikannoncer

T: 3525 9706, p-magasin@dp.dk

Annoncedeadlines

Nr. 3: 24.3 (produktannoncer) & 12.4
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 1.5
Nr. 4: 5.5 (produktannoncer) & 31.5
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 19.6
Nr. 5: 21.7 (produktannoncer) & 9.8
(job- og rubrikannoncer). Udgivelse: 28.8

Reklamationer

Har du ikke modtaget seneste
nummer af magasinet, så skriv til:
reklamation@dp.dk

Abonnement

980 kr + moms
p-magasin@dp.dk

Udgiver

Dansk Psykolog Forening
Stockholmsgade 27
2100 København Ø
T: 3526 9955 | dp.dk

Trykt med vegetabiliske farver på
miljøgodkendt papir.

Artikler i P udtrykker ikke nødvendigvis
Dansk Psykolog Forenings synspunkter.

I det lys er det ikke så sært, at mellem 27 og 42 % af anbragte børn og unge oplever skift til en ny anbringelse. Dårligt underbyggede og tilsvarende dårligt begrundede beslutninger fører til sammenbrud efter sammenbrud i de relationer, som ethvert barns udvikling bygges på. I praksis er der behov for, at der skal tages grundig stilling til barnets behov. Det kræver psykologisk udredning og inddragelse af barnet, ligesom det kræver et stærkt tværfagligt og handlekraftigt samarbejde omkring barnet.

Derudover foreslår vi, at der indføres en certificeringsordning for børnesagkyndige psykologer, som går på tværs af det familieretlige og socialfaglige område, som kan sikre et højt og ensartet fagligt niveau i både undersøgelser og sagsbehandling. I Norge har man siden 1998 haft en lignende ordning, og ifølge den seneste evaluering har det været med til at styrke de sagkyndiges kompetencer.

Med en certificeringsordning vil man også beskytte både børnene og familierne ved at sikre undersøgelser af en ensartet høj kvalitet, ligesom vi ved, at kommunerne efterspørger en liste over kvalificerede psykologer til undersøgelser i børnesager. Med en certificeringsordning vil man, som i Norge, kunne lave en officiel liste over certificerede psykologer, som kommunerne kan vælge fra.

Når alt dette er sagt, så tror jeg, børnene har allermost brug for, at vi holder hinanden op på, at vi skal lykkes. At vi denne gang skaber den nødvendige forbedring, og at det ikke også denne gang bliver til tom politisk snak, som gør, at systemet ender i status quo.

For som børn siger: "Man skal holde, hvad man lover". ●